

Svar Rek. 54/2021 – Medlemsförslag om åtgärder mot övergödningen av Östersjön

1. Rekommendation

Rekommendationen har följande lydelse:

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

Att förhandla fram modeller för nordiskt-baltiskt samarbete för att sprida gips och strukturkalk i Östersjöområdet, med det gemensamma målet att avsevärt minska på fosforutsläppen.

2. Meddelande från Nordiska ministerrådet

För de nordiska regeringarna är övergödning av Östersjön en viktig fråga. Nordiskt samarbete kan bidra med kunskapsunderlag om metoder för att minska övergödningen. Ministerrådets arbetsgrupp för hav och kust har t.ex. finansierat projekt med fokus på övergödningen av våra hav.

Särskilt Sverige och Finland har som Nordiska rådet påpekar lång erfarenhet av att använda gips och strukturkalk. I Finland främjas fortsatt användning av gips och strukturkalk genom regeringens program för att effektivisera vattenskyddet 2020-2023. Hittills har i Finland gips spridits på ca 17 000 hektar åkermark.

Erfarenheterna från Sverige och Finland kan tillämpas i andra Östersjöländer och olika projekt som bidragit till spridning av kunskap har genomförts under de senaste åren. År 2020-2021 främjade t.ex. projektet *Gypsum Initiative* (<https://johnnurmisenfaat.io/en/projects/gypsum-initiative/>) användningen av gips på åkermark med syfte att minska övergödningen. Projektet, som genomfördes av John Nurminen Foundation, Finlands miljöcentral och Helsingfors universitet, etablerade ett nätverk av jordbrukare, forskare och myndigheter i de baltiska länderna, Polen, Sverige och Danmark. Därtill identifierade projektet landsvisa behov och tog fram rekommendationer för att främja användningen av gips och andra liknande metoder för att minska övergödningen av Östersjön.

Nordiska ministerrådet följer utvecklingen inom området, men de nationella regeringarna förhandlar och beslutar själva om åtgärder i relevanta fora, som t.ex. HELCOM.

Nordiska ministerrådet anser därmed att rekommendationen är delvis uppfylld.